

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Viešoji įstaiga

Nacionalinė regionų plėtros agentūra

Projekto EIF/2009/3/26/PG/2 elektroninis laikraštis nr. 8, 2010 m. lapkričio mėn.

TREČIŲJŲ ŠALIŲ PILIEČIŲ INTEGRACIJA LIETUVOJE

Kelionės į Londoną vykusios 2010-09-19 iki 2010-09-24 dienomis apžvalga

Kelionės tikslas: susipažinti su Anglijos trečiųjų šalių piliečių imigraciją apibrėžiančiais įstatymais, imigracijos sistema, sukurtais partnerystės ryšiais imigracijos gerinimui.

Anglijos trečiųjų šalių piliečių imigracijos esamos sistemos susipažinimas, analizė ir perimta patirtis pritaikoma siekiant sukurti tvirtesnę tarpusavyje bendradarbiaujantį tinklą trečiųjų šalių piliečių imigracijos gerinimo sistemos tobulinimui, pasidalijama patirtimi Delfi grupėje ir pasiremiamą mūsų šaliai tinkančiais aspektais, rengiant rekomendacijas politikams.

2010-09-20 d. Bail for Immigration Detainees (BiD)

Apsilankymas BiD biure Londone – organizacijos veiklos pristatymas esamose patalpose, pokalbiai su savanoriais.

BiD veikia nuo 1998 m. Šiuo metu joje dirba 8 darbuotojai ir daug savanorių.

Steigėjai – privati iniciatyva, supratus, kad reikia spręsti tam tikras imigracijos problemas. Vyriausybė finansavimo neskiria. Teikiamos paslaugos yra nemokamos.

BiD yra nepriklausoma labdaros organizacija, (kuri užginčijanti) kovojanti prieš imigrantų laikymą išsiuntimo centruose Jungtinėje Karalystėje. Kasmet Jungtinėje Karalystėje sulaikoma ir išsiuntimo centruose uždaroma apie 30 tūkst. žmonių, iš jų apie 80 proc. yra vyrai. Sulaikytieji lieka uždaryti, kol Vidaus reikalų ministerijoje (Home Office) išnagrinėjami jų prašymai dėl prieglobsčio suteikimo, tai gali trukti metus ar net ilgiau. Organizacijos darbuotojai dirba su prieglobsčio prašytojais ir migrantais, esančiais išsiuntimo centruose bei kalėjimuose, siekiant užtikrinti, kad jie būtų išleisti iš šių įkalinimo įstaigų. BiD per metus suteikia pagalbą maždaug 3 tūkstančiams sulaikytųjų imigrantų.

Akimirkos iš susitikimo su BID organizacijos atstove Elli Free

2010-09-21 Lietuvos Respublikos Ambasada (Embassy of the Republic of Lithuania)

Susitikimas su Lietuvos ambasadoriumi Dr. O. Juciu, konsuliniu pareigūnu G. Tamašausku, įgaliotuoju ministru, Misijos vadovo pavaduotoju Dr. P. Anusu.

Susitikimo metu aptartos lietuvių imigracijos, įstatyminės bazės, susijusios su imigracija Didžiojoje Britanijoje, aspektai. Ambasados veiklos pristatymas: Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje yra įsikūrusi Londone. Jos veiklos sritys yra: ekonomika, kultūra, švietimas. Pagrindinė ambasados užduotis yra padėti lietuviams esantiems minėtoje teritorijoje. Pagalba gali būti įvairi, nuo patarimų teisiniais klausimais iki pagabenimo į Lietuvą.

Kreipiamas dėmesys į imigraciją bendrai, kylančias problemas, taikomas politines priemones. Imigrantai – asmenys, priskiriami socialinės atskirties grupei, kuriai skiriamas ypač didelis dėmesys kalbant apie integraciją į visuomenę bei darbo rinką. Susitikimo su Lietuvos

Respublikos Ambasados atstovais metu buvo dar kartą akcentuojama esama imigracijos situacija Lietuvoje, pateikiami imigracijos procesų pavyzdžiai, taikomi darbo metodai ir priemonės šioje srityje remiantis Europine patirtimi. Aptariami lietuvių santykiai su trečiųjų šalių piliečiais (lietuvių santuokos su trečiųjų šalių piliečiais, jų pasekmės).

Susitikimas Ambasadoje

2010-09-21. Refugees into Jobs

Apie Refugees into Jobs

Refugees into Jobs (RIJ) agentūra buvo įsteigta 1997 m. ir yra finansuojama iš Single Regeneration Budget (SRB) Challenge Fund. Tai buvo atsakas į mokslinius tyrimus, kurie parodė, kad Londono Brent ir Harrow rajonuose didėja pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų skaičius (1997 m. maždaug 14 000), ir kad šių žmonių kvalifikacijos ir įgūdžių lygis buvo aukštas, bet jie liko bedarbiai dėl daugybės integracijos procese sutinkamų kliūčių. RIJ įsteigė Brent rajono taryba, Harrow rajono taryba ir vietiniai koledžai, vėliau agentūros veikla išsiplėtė į kitus Londono

rajonus. Paslaugos teikiamos šiose Londono rajonuose: Barnet, Brent, Camden, City of London, City of Westminster, Ealing, Hammersmith & Fulham, Harrow, Hillingdon, Hounslow, Islington, Kensington & Chelsea.

RIJ tapo nepriklausoma nuo Brent Tarybos, kleistinti organizacija su savo teisėmis 2007 m. balandžio mėnesį ir dabar yra registruota kaip labdaros organizacija, atsakinga už savo finansavimą ir veiklą. Dalis finansavimo iš valstybės lėšų skiriama, tačiau tai neapriboja įstaigos nepriklausomybės.

RIJ tikslas yra suteikti pabėgėliams ir prieglobsčio prašytojams (turintiems leidimą dirbti) informaciją apie darbo rinką, bei teikti paslaugas, susijusias su darbo paieška, informavimu, konsultavimu ir mokymu. Paslaugos yra nemokamos, skirtos gyvenantiems daugiausia Vakarų Londono rajonuose (atsižvelgiant į finansavimo kriterijus individualiuose projektuose).

Prie Refugees into Jobs

2010-09-22 d. Job Center Plus

Jobcentre Plus yra vykdomoji Darbo ir pensijų departamento agentūra. Ji teikia nemokamas paslaugas darbingo amžiaus žmonių gerovei ir darbui užtikrinti ir padeda darbdaviams užpildyti turimas laisvas darbo vietas. „JobCentre Plus“ suteikia galimybę JK gyventojams bei užsieniečiams rasti informaciją apie darbo paieškas ir / arba pataria dėl išmokų ir teisių į išmokas. Teikiamos modernios, į klientą orientuotos paslaugos.

JobCenter Plus yra centralizuota institucija, kuri turi 730 padalinių Jungtinėje Karalystėje, iš viso dirba apie 150000 darbuotojų. Darbo politika, paslaugų teikimo sistema yra reguliuojama socialinės apsaugos ministerijos. JobCenter Plus tikslas yra kuo greičiau rasti žmogui darbą, jų duomenimis, pusę darbo ieškančių žmonių yra įdarbinami per trijų mėnesių laikotarpį ir tik 10% neranda darbo ilgiau nei metus. JobCenter Plus taip pat administruoja prašymus gauti bedarbio ir kitas pašalpas.

Klientai dėl įvairios pagalbos gali kreiptis tiesiogiai skambindami nurodytais telefonais. Kasmet sulaukiama 104 000 skambučių. Su darbo ieškančiais žmonėmis dirba ir patarėjai. Tai specialius mokymus baigę darbuotojai (ne socialiniai darbuotojai). Po individualaus susitikimo su klientu patarėjas parengia ataskaitą, registre fiksuojami pagrindiniai duomenys. Su klientu susitinkama pirmus 3 mėn. kas dvi savaites, susitikimo trukmė apie 10 min. Vėliau susitikimai retesni, trunka iki 40 min. Vienam patarėjui tenka 130 žmonių.

Sukurta didžiulė laisvų darbo vietų duomenų bazė, ja bedarbiai gali naudotis interneto pagalba, telefonu arba interaktyviuose darbo paieškos punktuose, esančiuose vietiniuose Job Centre Plus padaliniuose.

2010-09-23 d. Connecteast Enterprises Limited

Susitikimas Connecteast Enterprises Limited su imigracijos konsultantu Reza Tabibi, kuris imigravo į Angliją prieš 10 metų iš Irano, todėl pats yra sėkmingos imigrantų integracijos pavyzdys. Dirba teisininku žmogaus teisių srityje, turi teisininko magistro laipsnį. Yra laisvai samdomas lektorius bei teisininkas.

Viešnagės metu Reza Tabibi papasakojo apie kultūrinę įvairovę Londone. Apie jos įtaką ekonomikai, švietimui. Apie imigracijos privalumus ir trūkumus. Štai citatos iš jo pasakojimo: „Kultūrinė įvairovė. Tai reiškia, kad aš turiu savo kultūrą, tu savo o kaimynas dar kita. Skirtingos tautos rasės dalinasi kultūrų panašumais, be sunkumu. Pvz. Indiško restorano savininko vaikas gali eiti į tą pačią mokyklą kaip ir jūs. Galite manyti, kad jūsų vaikas, sėdėdamas suole su vaiku – kitos kultūros atstovu, gali primiršti savo kultūrą. Taip gali atsitikti. Žmonės – 220 tautų atstovai turi

vaikų, kurie kalba angliškai Londono mokyklose, kitos tautybės vaikas sėdintis šalia mano vaiko kalba puikiai angliškai, galbūt jo tėvas indas, ar iš JAV, o gal lietuvis, tai neturi visiškai jokio skirtumo, nes tai nauja karta, jie jau kalba angliškai. Tai dėl ko jūs bijote neįvyks, jei tam pasiruošit. Bet Londonas pasiruošė per 200 m. tai ilgas procesas.“ - sako Reza Tabibi.

„Yra imigrantų, kurie gyvena iš priimančios šalies pašalpų. Anglijoje tokia grupė imigrantu mažėja ar didėja? Piktybiški bedarbiai, nedirba tyčia ir daro tai „profesionaliai“, net valdžia nieko negali jiems padaryti. Imigracijos srautų, valdžia negali reguliuoti. Ji gali tik pasinaudoti situacija arba pralošti šį žaidimą. Vyriausybei rūpi jų žmonių ateitis, ji kviečiasi gydytojus, studentus – mokėk už mokslą, nuomok patalpas gyvenimui, pirk maistą, drabužius ir t. t. tie kurie išleidžia pinigus mūsų šalyje, sukuria naujas darbo vietas (netiesiogiai). Po 5 metų, šie studentai bus sumokėję daug pinigų, jie beveik gydytojai, Anglijos vyriausybė turėjo, kažką kas susimokėjo už mokslą, jis įrodė, kad yra protingas nes beveik baigė mokslus, moka kalbą, pažįsta visuomenę, integravosi socialiai, jam nereikia pašalpų. O tada vyriausybė sako: „gal nori pasilikti ir būti mano gydytoju už dyką?“ Gudru? Ar ne? Atvyksti su savo pinigais, protu ir t. t. britų vyriausybė iš to išpešė naudos.“ - dalinasi informacija Reza Tabibi. Susitikimo metu pristatyta Anglijoje esanti imigracijos sistema, aptarti imigrantų, pabėgėlių statuso skirtumai. Valdomos ir nevaldomos migracijos skirtumai, pavyzdžiai gyvenime. Nuodugnai aptartos ir išskirtos imigracijos teigiamos pusės ir neigiami veiksniai. Pateikiami konkretūs teigiamos imigracijos pavyzdžiai.

Kaip svarbų akcentą išskyrė faktorius, kurie priverčia žmogų tapti imigrantu –tai traukos ir stūmimo faktoriai. Kaip stumiantys faktoriai išskirti bedarbystė, karas, revoliucija, pavojus gyvybei, laisvės suvaržymai, žmogaus teisių pažeidimai, stichinės nelaimės, persekiojimai (dėl tikėjimo, seksualinės orientacijos ir kt.), etninės nelygybės, ir t. t. Kaip traukiantys: emocinė trauka (jausmai kitam asmeniui – meilė, santuoka ir pan.), švietimo sistema, sąlygos verslui, ir pan.

Paslaugų sektorius nesukuria didelės pridėtinės vertės. Pvz.: maisto prekyba turi terminus, gali sugesti maistas, o jei tu parduodi tik paslauga, neturiu nuostoliu. Daugiau nei 85 % Londono ir priemiesčiuose dirbančių, gyvenančių žmonių (3,2 mln) dirba paslaugų sferoje. Tai reiškia, kad jei aš turiu pinigų, nevažiuoju viešuoju transportu, o vykstu taxi, o taxi vairuotojas turi daug darbo neturi kada lyginti marškinių juos atiduoda lygintojai ir t. t. taip mes sukuriame vieni kitiems darbo vietas. 2001 m. Londone buvo 26 721 000 kv. m. biurų. Kultūrine įvairovė. Daugiau nei 50 % juodaodžių bendruomenių gyvena Londone, turbūt jie dirba ir gerai uždirba. Pažįstu daug juodaodžių teisininkų, aš turiu draugą juodaodį, kuris turi teisininkų firmą, jo mašina brangesnė nei mano namas, o jis už mane jaunesnis. Įsivaizduokite kiek mokesčių jis sumoka. Konservatorių

vyriausybė galvoja mokesčių našta padidinti nuo 40 % iki 50 %. Londone yra didelė kultūrų įvairovė. Fortūna 500, tai žurnalas, labai populiarus, apie pinigus, verslą ir t. t. Jis skelbė sėkmingiausių įmonių 500 – uką. Iš šio sąrašo 75 % įmonių turi biurus Londone. Jie priklauso užsieniečiams, bet ar tai blogai? Turtingiausias žmogus Anglijoje yra Indas, antras Rusas. Iš 100 turtingiausių Anglijos žmonių apie 70 % yra imigrantai, ar tai blogai? 2005 m. 31 % viso pasaulio ekonomikos buvo kuriama Londone. Taip Anglijos vyriausybė daro pinigus, nes jie moka pinigus, tai paprasta.“ - pasidžiaugė imigracijos įtaka ekonomikoje nauda Reza Tabibi.

Diskusijos apie galimybes Lietuvai, jos sistemos pritaikymas imigrantų atvykimo skatinimui ir pan. Sėkminga imigrantų integracija įvardijama kaip svarbiausia Lietuvos visuomenės, kaip ir kitų visuomenių, integralumo bei darnos joje išsaugojimo priemonė. Imig taip pat prisidėtų prie pozityvesnio Lietuvos gyventojų požiūrio į atvykstančius trečiųjų šalių piliečius. Kaip sėkmingos imigracijos prielaidos mūsų šaliai - formuojama ilgalaikė Lietuvos imigracijos politika, įgyvendinanti efektyvias imigrantų integravimo į Lietuvos visuomenę priemones. Nors šiuo metu pabrėžiamas grįžtamosios migracijos skatinimas, tačiau dalies imigrantų pasilikimas Lietuvoje yra beveik neišvengiamas, be to, gali būti naudingas Lietuvai (siekiant „kompensuoti“ demografinius nuostolius).

Susitikimo akimirkos su Pauline Puig (iš Job Center Plus)

2010-09-24 d. Asylum Aid

Apie Asylum Aid.

Misija - Asylum Aid yra nepriklausoma, nacionalinė labdaros organizacija, dirbanti siekiant užtikrinti apsaugą žmonėms, prašantiems prieglobsčio Didžiojoje Britanijoje dėl persekiojimo ir žmogaus teisių pažeidimų užsienyje.

Organizacija buvo įkurta 1990 m., siekiant pagerinti organizacijos Right & Justice kampanijų darbą, teikiant specialistų konsultacijas ir atstovavimą žmonėms, siekiantiems prieglobsčio Jungtinėje Karalystėje (JK). Vos tik organizacija pradėjo veiklą, bylos, kurių ji ėmėsi, sukėlė gausybę diskusijų apie JK prieglobsčio politiką ir procesus. Tai paskatino Asylum Aid kampanijų ir strategijų vystymąsi. 1990 –aisiais, padidėjus prieglobsčio prašytojų skaičiui, Asylum Aid padaugėjo darbo. Tuo pačiu padidėjo ir pasitikėjimas Asylum Aid veikla, jų teisinių paslaugų bei kampanijų veiksmingumu bei vientisumu.

Šiuo metu Asylum Aid yra savita organizacija, daugiausia dėl dviejų priežasčių. Pirma, jie

koncentruojasi į prieglobsčio teisinius procesus, ir svarbiausia, į problemas, su kuriomis susiduria labiausiai pažeidžiami ir atskirti prieglobsčio prašytojai. Antra, organizacijos bylos kartu su jų rengiamomis kampanijomis žengia „koja kojon“. Vienas iš tokio integruoto požiūrio į darbo pavyzdžių yra The Refugee Women's Resource projektas. Šis projektas buvo pradėtas 2000 – aisiais metais, siekiant pabrėžti, kas yra prieglobsčio prašymo procesas, ir koku būdu jis sukurtas taip, kad neišvengiamai jo metu diskriminuojamos moterys. Projektas apima informaciją, tyrimus, politinį darbą ir kampanijas, skirtas moterims, ieškančioms prieglobsčio.

Susitikimo Asylum Aid akimirkos – direktorius Maurice Wren pristato įstaigos veiklą.

El. laikraštį parengė projekto EIF/2009/3/26/PG/2
elektroninio laikraščio rengimo vadovė Agnieta Strodaitė.

Mūsų kontaktai:

<p>Vilniuje J. Tumo – Vaižganto g. 9/1-63a, LT-01108 Vilnius Įm. k. 225008220 <u>Direktorė Aida Adeikienė</u> Tel. +370 41 55 20 61; +370 41 55 20 61 El. paštas aida@nrda.lt, info@nrda.lt</p>	<p>Šiauliuose VšĮ Nacionalinė regionų plėtros agentūra Šiaulių filialas Vilniaus g. 88, LT-76285 Šiauliai <u>Šiaulių filialo direktorė Erika Vitkevičienė</u> Tel. +370 41 55 20 61; +370 41 55 20 61 El. paštas: erika@nrda.lt, info@nrda.lt</p>
---	--

Projekto partneris:

LIETUVOS PREKYBOS,
PRAMONĖS IR AMATŲ RŪMŲ
ASOCIACIJA

